

גנזי המלך

ארבע נספות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

324

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וְמִמְּוֹלָדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאךָ"

את מי אנו מניקים?

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

מבהיל מאד! עד שכל מה שיש יותר טוב, נעשה עוד יותר מזון לשדים ומשחיתים! זקן נאה ומגודל, יהיה כנגד המשחיתים. וכל מה שנאה ומגודל יותר, הוא יותר כנגד המשחיתים.

ומה מבהיל מאד הדבר ונורא; בלעם הרשע שאמרו עליו חז"ל ('ספרי' ברכה):

'אבל באומות העולם קם. ומנו? בלעם.'

למי היה מזין בכל חכמתו וגדלותו אם לא לצד הרע, את מי החיה בנבואה שלו? אם לא למדות הרעות וכמו שאמרו חז"ל

(רש"י 'במדבר' כב) **על הפסוק: "אם יתן**

לי בְּלֶק מְלֹא בֵיתוֹ פָּסֶף וְזָהָב, שגם זה אינו

מספיק, שהרי אם ילך למלחמה **'צריך**

לשכור חיילות רבות. ספק נוצח, ספק

אינו נוצח. ואני, ודאי נוצח' וביקש בעד

נבואה תשלומין של ממון. נמצא, את מי

היה מזין? ואת מי החיה בכל הגדלות שלו?

לקנאה והתאוה והכבוד.

האבות הקדושים גם הם היו מניקים,

אבל הם הניקו את הבריאה כולה וכל

הטוב החיו בהנקתם. בלעם עם כל גדלותו

הנקודה היא (דהיינו: אם יוכח שזה בלוף והמטרות הן; כסף, כבוד, גאווה ותאוה) תתבטל כל השיטה ותעבור מן העולם, הרי בעליל כי גם צד הרע מקבל מזונות מצד הטוב, כי מאין יצא כל הרע וכל השיטות שלהם, אם לא מאיזה נקודה של אדם טוב שהניק להם ונמצא שהאדם ההוא נתן מטובו חיות לכל הרע.

המתבאר מזה שכל הרע באמת ניזון אך ורק מן הטוב! ונמצא לפי זה שיש אופן שהטוב עצמו נעשה מזון ויניקה לרע וזה

איתא במדרש (בר"ר לט ג): **"אָחוּת לְנוֹ קִטְפָּה"** ('שיר השירים' ח). **זֶה אַבְרָהָם... 'וְנָשִׂים אֵין לָהּ' שְׁלֹא הִנִּיקוּהוּ בַמְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. "מִה נַּעֲשֶׂה לְאַחֲתָנוּ בַּיּוֹם שֶׁיִּדְבַר בָּהּ"**

רואים אנו מזה יסוד גדול, שכל דבר הוא על דרך הנקה. ובלי יניקה אין דבר בעולם; בין צד הטוב ובין צד הרע. על האדם לידע שהוא מניק תמיד! אלא החילוק, את מי הוא מניק? כי גם צד הרע צריך לקבל יניקה ואת יניקתו הוא מקבל דוקא מצד הטוב, שהטוב הוא מקור היניקה לכל ובלתי זה, לא יוכל לחיות בשום אופן. כשנתבונן היטב בכל השיטות החדשות אשר נתפשטו בעת הזאת, כגון: הזמרים הפסולים והרדיו הפסולים, נראה כי כל הבית אחיזה שלהם הוא רק באיזה נקודה של טוב אשר נתערבה ונבלעה בהם ומזה היא יונקת כל ישותה והיא המטעה בלשונה אך לא בתוכנה למבין והירא את השם; "זמר חסידי" "נגון חסידי" "שירי קודש" "רדיו חרדי" וכדו' ואם תפסק

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר במעלה אדומים

"וַיֹּאמֶר ה' אֵל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וְמִמְּוֹלָדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאךָ"

זמן שאינו הולך בגלות ומיטלטל ממקום למקום ומחזיק מעמד, נקרא בבחינת אין ריחו נודף. וכמו שאצל הבשמים ע"י הטלטול מתעורר כח ריח הבשמים, כך אם יטלטל ויחזיק מעמד ויעמוד בנסיון, בזה תהיה גדולתו ניכרת ואז יזכה לברכת: **"נֶאֱמְדָה שְׁמֵךְ נִהְיָה בְּכֶכָה"** (בראשית' יב).

מזה אנחנו למדים; שמעלות האדם נמדדות בשמים, ע"פ מה שיש בכחו להחזיק מעמד בחיים בלתי גורמליים. כגון: בגלות ובטלטול ועם כל זה יהיה לבן חיל וינצח את המפריעים לו בהשתלמותו, אז יהיה האדם השלם. וכענין שאמרו חז"ל על הפסוק: **"אִף חֶקְמְתִי עֲמָדָה לִי"** (קהלת' ב). **'אמר ר' אחא: "אמר שלמה: "כל תורה שלמדתי באף, היא שעמדה לי"** ' (מדרש רבה' שם).

"נֶאֱבְרָם בְּן חֲמֵשׁ שָׁנִים נִשְׁבְּעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִקְרָן" (בראשית' יב). ואיתא ב'תנחומא' (פרשת לך): **"א"ר הנינא: "בא וראה חיבתו של אברהם לפני בוראו, שבן שלש שנים הכיר בוראו שנאמר: "עָקַב אֶשֶׁר שָׁמַע אֲבָרְהָם בְּקוֹלִי" (שם כו). ע - שבועים, ק - מאה, ב - שנים, הרי; מאה שבועים ושנים וכל ימיו של אברהם קע"ה, הא למדת; שבן ג' שנים הכיר את בוראו" ע"כ.**

נפלא הדבר שרק אחרי נסיון של לך, **"נֶאֱבְרָם בְּן חֲמֵשׁ שָׁנִים נִשְׁבְּעִים"**, אז פרסמה התורה מעלתו וגדולתו של אברהם, אבל עד הנסיון של לך לא נזכר בתורה על אברהם כלום מגדולתו, אם כי בן שלש כבר הכיר את בוראו ולחם נגד כל הדור, **"אָמַד הֵיךָ אֲבָרְהָם"** (יחזקאל' לג), **ולחם אפילו עם אביו תרה, גייר נפשות והכניסן תחת כנפי השכינה והראה גבורת אריה לעשות רצון קונו. מכאן אנו למדים; שעיקר חשוב להקב"ה תורה ומעשים טובים ע"י נסיון וטלטול. וזה נקרא: ריחו נודף ולרצון לפניו יתברך. ■**

ומעשים טובים. ואם אנו רואים שאנו חלשים כל כך, יכולים אנו להבין מזה, את מי אנו מניקים בטוב שלנו!! מבהיל מאד! שזהו עיכוב הגאולה. (דעת חכמה ומוסר ח"ב מא' כא).

מכתב חיזוק שנשלח לרב אמנון יצחק שליט"א על ידי אחד משומעי לקחו ומובא בספר 'זכרון מאיר' על מלחמתו נגד כל הפוחזים בדורנו המתקרים 'זמרים חרדים' ומקבלים לצערנו במה בכל מדיה 'חרדית' אפשרית

"נִיאֶמֶר ה' אֵל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וְמִמְּוֹלָדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאךָ"

איתא במדרש: **ר' ברכיה פתח: "לְרִיטָה שְׁמֵנִיָּה טוֹבִים שְׁמֵן תוֹבֵק שְׁמֵךְ"** (שיר השירים' א). **"א"ר ברכיה: "למה היה אברהם אבינו דומה? לצלוחית של אפופילסימון, מוקפת צמיד פתיל ומונחת בזווית ולא היה ריחה נודף. כיון שהיתה מטולטלת, היה ריחה נודף. כך אמר הקב"ה לאברהם אבינו: "טלטל עצמך ממקום למקום ושמדך מתגדל בעולם" ' ע"כ (ב"ר לט ב).**

לכאורה קשה: הלא לא דומה המשל לנמשל, הצלוחית של בשמים כשהיא עומדת במקומה אין ריחה נודף, אבל ע"י הטלטול מתעורר כח ריח הבשמים וריחה נודף. אבל אצל אברהם אבינו בזווית שלו, גם כן היה ריחו נודף, כי בן שלש הכיר את בוראו ונפשות עשה בחרן וכולם הכירו גדולתו עד שהוששו לעשותו עליהם מלך. ואם חז"ל אומרים שאברהם אבינו דומה לצלוחית של בשמים, הרי זה ודאי דומה ממש?

ואפשר להסביר; כמו אצל הבשמים, אף על פי שבכל מקום שנמצאים, גם בזווית, בשמים הם. אבל אין ריחם נודף. כך אברהם אבינו עם כל גדולתו ומפעליו הגדולים בזווית שלו, בשמים הוא. אבל כל

היה רק מזון וחיות לכל הרע! ורואים אנו את זה על כל שעל, אדם בעל כשרון זקן נאה ומגודל מי היונק מכשרונו, כל השדים והרוחות הרעות! הכתבן 'שלום עליכם' היה בעל כשרון גדול ומי ינק ממנו הליצנות, כמו כן קליפא שמלצר שהגדירו במכתבו הרה"ג אבא חייא טויבער מגדולי המהנכים בארה"ב שהבעל דבר שנכנס בחברה החרדית "הליצנות" התלבש עליו ותפקידו להרוס כל ניצוץ שבקדושה.

והנה כשיסתכל האדם בהבטה אמיתית על עצמו, יראה את עצמו בציוור כמו שאנו רואים חזירה שוכבת על הארץ וחזירים קטנים יונקים ממנה, כן האדם יש סביבו כמה חזירים והם היונקים ממנו ומקבלים חיות, מבהיל מאד, את מי אנו מחיים בתורתנו ועבודתנו, אם לא את השדים והמזיקים רח"ל.

וזהו מה שאמרו חז"ל (שבת לא): **"נִהְיָה אֲמוֹנַת עֲפִיף חֶסֶן יְשׁוּעַת"** (ישעיה' לג)... **ואפילו הכי, אי "נִרְצָת ה' היא אוֹצְרוֹ" אין! אי לא, לא. משל לאדם שאמר לשלוחו: "העלה לי כור חטים". אמר ליה: "עירבת לי בהן קב חומטין?" אמר ליה: "לאו!" אמר ליה: "מוטב, אם לא העלית". קב חומטין הוא סם הממית את התולעים. שיסוד הדברים הוא, שתורה בלא יראת שמים, אינו אלא רק כנגד המשחיתים. ו'שנה ופירש קשה יותר מכולך', יראת שמים, הוא הסם הממית את התולעים והמשחיתים, שלא יקבלו יניקה מהטוב.**

"מה נַעֲשֶׂה לְאַחַתְנוּ בַּיּוֹם שְׁיִדְבַר בָּהּ"; קאי על הנסיון של אור כשדים, שצריך גבורה רבה לזה, **"נִשְׁנִים אֵין לָהּ"** שלא הניקוהו במצוות ומעשים טובים, שיסוד הגבורה, הוא תורה ומעשים טובים! יסוד הגבורה, הוא קדושה! מהיכן היתה גבורת שמשון? אם לא מנזירות שהיא יסוד הקדושה! מאין היו הראשונים חזקים כל כך מאריות גברו? אם לא שהניקוה בתורה

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בביהכ"ס בורוכוב

מידות

שם הרשעים מורה על מהותם

וכפי שידוע ששמו של האדם מורה על מהותו, גם כאן רמוז הדבר בשמם של הרשעים: "פְּרַע" - נוטריקון ב' רע. כלומר: ב' (שתי) רעות היו עליו - רעת עצמו ורעת אנשי המקום. "פְּרַשַׁע" - ב' רשע. ב' (שתי) רשעויות - זו של עצמו ורשעות אנשי עירו. (אדרת אליהו). ■

שיתקנו את מעשיהם, הרי כל רעת אנשי המקום תלויה על צוארם, עד כדי כך שרשעת נתיניהם מתייחסת אליהם עצמם. והמסקנה היא: כי מלכים אלה, הם הם הרשעים האמיתיים, שבעטיים כל בני אומתם הושפעו לרעה עד להמרדה נוראה. היו המה רעים מצד עצמם וגם רעים מחמת עוונות שאר בני ארצם.

"עשו מלחמה את פרע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה" (יד ב)

מלכים אלה, מלכו על ערי סדם ועמורה, אשר אנשיהם "רעים ונחשאים לה' מאד" (בראשית' יג). כעדות התורה. "מלך במשפט נעמיד ארץ" (משלי' כט) כאשר המלכים והמנהיגים אינם מנסים להוכיח את העם על מנת

כהונה

'מעשה אבות סימן לבנים'

כל שרשרת הדורות שיצאה מאברהם, לא מתייחסת עוד כהמשך לאבותיו של אברהם. שהרי מצד טבעו בעת הולדתו נפסק החבל לגמרי אצל אברהם, באופן שממנו והלאה, לא תתכן המשכיות דורות הבאים.

מאחר שרק מחמת הנס נתן לו הקב"ה כה מחדש שיוכל לילד בנים, נקרא לגבי זה כברית חדשה, באופן ששוב אין זרע הכהונה מתייחסת עוד לאבותיו - לשם. (בן יהודע). ■

מזרעו של שם, כי אם מאברהם אבינו ע"ה. אכן, מאמר זה תמוה מאד: הלא אברהם בעצמו זרעו של שם הוא. וכיצד א"כ אפשר לומר שהכהונה נלקחה משם? הרי סוף כל סוף אברהם היה אחד מצאצאיו!

יש לומר: שמאחר שהיה אברהם מצד עצמו עקר ומטבעו לא היה מסוגל כלל להוליד בנים ורק מחמת הנס הגדול והבטחת השי"ת, שינה ה' את טבעו וגופו וזכה להוליד את יצחק אבינו, ממילא;

"וימלפי צדק מלך שלם... והוא כהן לקל עליון" (יד יח)

'אמר רבי זכריה משום רבי ישמעאל: "ביקש הקב"ה להוציא כהונה משם, שנאמר: "והוא כהן לקל עליון", כיון שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום... מיד נתנה לאברהם... והיינו דכתיב: "והוא כהן לקל עליון", הוא כהן! ואין זרעו כהן' (נדרים' לב). מבואר בגמרא שהכהונה לא יצאה

זמרים

לא מובן פה??? אני מזועזע!!! אנחנו עם קדוש, אבותינו נשחטו ונסקלו על שמירת קדושת ישראל. והנה באים בעלי תאוה ורומסים ברגל גאווה כל דבר קדוש ובגללם יש אסונות. לא למדת תורה ובאת להטיף מוסר לשומריה?! השם ירחם על נשמתך... ■

זה גורם לו להיות בעצבות?

תשובה: מי ששר לבנים ולבנות, במצבי פריצות, בתערובת, הוא רשע גמור! אין לו חלק לעולם הבא! מזייף את ה'! מזייף את היהדות! מחטיא את הרבים! מצער את אבינו שבשמים! מה

שאלה שנשאל הרב בן ציון מוצפי שליט"א בקשר לזמרים א. אולי זאת גזרה שאי אפשר לעמוד בה, כפי שאני שומע מידי יום ביומו במגזר החרדי? ב. עד שיש זמרים טובים במגזר הדתי - איך בנאדם ימנע מלשמוע מוזיקה, אם

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בטבריה

פרשת 'לך לך'

"וַיֵּלֶךְ אַבְרָם פֶּאֶשֶׁר דָּבָר אֵלָיו הַ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט"

אברהם נהג בלוט כגר הבא להתגייר

"ויאמר ה' אל אברהם לך לך" (יב א)

כתב רבנו בחיי להעיר: כי קודם שיזכיר הכתוב: "ויאמר ה' אל אברהם", היה ראוי להודיענו את מעלותיו ומדותיו של אברהם אבינו, כדי שנכיר מי הוא ואחרי כן יזכיר את הדבור שדיבר אליו הי"ת. וכמו שעשה כן אצל נח. ומדוע נשתנה הדבר אצל אברהם? שמיד פתח הכתוב באמירה שאמר לו ה'?" וי"ל: כי כבר גילה לנו הכתוב בפרשה שלמעלה, על מעלתו הגדולה ברמז במלת: "אור פְּשָׁדִים" וכמו שנתבאר שם.

"ויילך אברהם פאשר דבר אליו ה' ויילך איתו לוט" (יב ד)

הנה בפסוק הבא שוב מוזכר: "ויקח אברהם את שרי אשתו לוט" והדבר טעון ברור: לשם מה התורה חוזרת על לקיחת לוט פעם אחר פעם?

וביאר בזה בספר 'בית הלוי': שאברהם נהג בלוט כמו שצריכים בית דין לנהוג בגרים הבאים להתגייר, שההלכה היא שהבא להתגייר לא מקבלין אותו לכתחילה מיד, אלא מנסים לדחותו מדרכו זו בטענות שונות ורק אם הפציר שוב ושוב מקבלין אותו כראוי. וכמו שמצינו אצל נעמי שבתחילה אמרה לרות וערפה "שבְּנָה בְּנִתִּי" (רות א). ורק לאחר מכן כשראתה שרות מתאמצת כל כך ללכת איתה, קיבלה אותה.

כמו כן נהג אברהם אבינו בלוט כאן; בתחילה לא לקח אברהם עמו את לוט, אלא שלוט הוא זה שנדבק בו והלך מעצמו אחריו ורק לאחר מכן כשראה אברהם שלוט מתעקש כל כך לילך עמו, אז קרבו גם הוא והוליכו עמו. ואז נאמר בו הלשון: "ויקח אברהם... וילך איתו לוט", משא"כ בתחילה נאמר הלשון: "ויילך איתו לוט", שלוט הוא זה שהלך מעצמו עם אברהם.

"ונאברהם מקבליה ומקללה אאר" (יב ג)

יש לדקדק מדוע אצל "מקבליה" אמר תחילה: "ונאברהם", דהיינו: ברכתו של הקב"ה ואילו אצל: "מקללה" אמר רק אחרי: "ומקללה" תיבת: "אאר", דהיינו: קללתו של הקב"ה?

ומובא בספר 'קול אליהו' בשם הגר"א מוילנא זצ"ל: ידוע שברכתו של העשיר מרובה היא משל העני, שהרי יש לו מושגים וידיעות נכבדות בטובות העולם והנאותיו וממילא יודע איך ובמה לברך את הראוי לברכה. ומאידך ההיפך הוא בענין הקללה, שקללתו של העני מרובה ביותר מקללתו של העשיר, שהעני יודע ומבין טוב בצרות העולם ומרוותיו לפרטי פרטיהם. לכן אצל הברכה אמר תחילה "ונאברהם", כלומר: שיהיה המברך עשיר בשעת הברכה וממילא ברכתו תהיה מרובה ביותר, משא"כ אצל

"ויקח ה' אל אברהם ויאמר לזרעה... ויבן שם מזבח לה' הנקרא אליו" (יב ז)

כתב רבנו מאיר שמחה בספרו 'משך חכמה': שמשעת חטא אדם הראשון מצינו בתורה לשון: "ויאמר ה' ולא ויקרא ה'", רק משעה שבא אברהם לארץ ישראל הזדכך חומרו עד כי שב להיות בדרגת האדם קודם החטא ושוב נאמר בו הלשון: "ויקרא ה' אל אברהם". ועיין שם שהאריך לבאר בזה את הפסוק: "ומקשרי אֶחָזָה אֶלֹק" ('איוב' יט) - וזה הוא: "ויקרא ה' אל אברהם ויאמר", היינו: שמתחילה ראה אותו אף בלא אמירה.

וזה הוא גם כן כונת הפסוק פה: "ויבן שם מזבח לה' הנקרא אליו", היינו: שראה אותו קודם האמירה, שלא חצץ החומר מאומה. וכן כונת הפסוק ('שמות' ו ג): "ונאקרא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב" וכן תמצא אצל כל אחד מהאבות: "ויקרא אליו ה'".

"ויקח לו צאן ויקח נחמרים ועבדים וישפחה ואתנת וגמלים" (יב טז)

כתב רבנו הגר"ח קנייבסקי שליט"א בספר 'טעמא דקרא': מה שהכניס הכתוב את העבדים והשפחות באמצע ספור הבהמות, נראה שרצה לסמוך את העבדים לחמורים ואת השפחות לאתונות. וכמו שכתוב בגמרא (כתובות קיא.): 'עם הדומה לחמור'. ■

שו"ת חברותא

מה המנהג הנכון בברכת ברית מילה?

ז - יו"ד כא]: במסכת 'שבת' (קלז): 'תנו רבנן: המל אומר: 'ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם. אשר קדשנו במצותיו. וצונו על המילה'. אבי הבן אומר: 'אשר קדשנו במצותיו. וצונו להקניסו בבריתו

בש"ע ביו"ד (רסה סא), שאחר שבירך המוהל על המילה, אבי הבן מברך ברכת: 'להקניסו בבריתו של אברהם אבינו', בין המילה לפריעה? תשובה [מתוך דברי שו"ת 'ביע אומר'

שאלה: האם יש טעם נכון למנהג בארץ ישראל אצל כל עדות המזרח, שאבי הבן מברך ברכת: 'להקניסו בבריתו של אברהם אבינו', קודם ברכת המילה, שזהו היפך ממה שפסק מרן

שֶׁל אֲבְרָהָם אָבִינוּ'. והעומדים אומרים:
'פָּשַׁם שֶׁנִּכְנַס לְבְרִיתוֹ. כֵּן יִכְנַס לְתוֹכָהּ וְיִלְחַפֶּה וְלִמְעַשִׂים טוֹבִים'.

וכתבו התוספות שם: רשב"ם גרס;
אבי הבן אומר: 'אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְצִוְּנוּ לְהִכְנִיסוֹ' וכו' ואחר כך המלך אומר: 'אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְצִוְּנוּ עַל הַמִּילָה' וכן הנהיג לעשות, שאבי הבן מברך תחלה קודם המילה: 'אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְצִוְּנוּ לְהִכְנִיסוֹ בְּכִרְתוֹ שֶׁל אֲבְרָהָם אָבִינוּ', משום ש'הִכְנִיסוֹ', להבא משמע וכדאמרינן ב'פסחים' (י.ד.): **'דְּכוּלֵי עַלְמָא לְבַעַר, לְהַבָּא מִשְׁמַע'. ועוד דקי"ל כל המצוות מברך עליהן עובר לעשייתן. ורבנו תם החזיר המנהג לקדמותו וגרס: **המלך אומר וכו' תחלה ואח"כ אבי הבן אומר וכו', 'והיה ד'פסחים' (י.ד.), הכי פירושו: דכ"ע לבער להבא משמע טפי מלשעבר. ומיהו לשעבר נמי משמע. והא דקי"ל כל המצוות מברך עליהן עובר לעשייתן, היינו: דוקא כשהמברך בעצמו עושה המצוה. ע"ש.****

וב'פסחים' (י.ד.) הוסיפו עוד התוספות בשם ר"ת: שאע"פ ש'הִכְנִיסוֹ' להבא משמע, י"ל שברכה זו לא נתקנה על מצות המילה שנעשית עכשיו, אלא אבי הבן משבח ומודה להקב"ה שצונו על המילה כשתבא לידו ותקנוה כאן לגלות ולהודיע שמקיים מצות מילה לשם ה' ולא לשם מורנא ולא לשם הר גריזים.
מרן ה'בית יוסף' ביו"ד (רסה) כתב; שהרי"ף והרמב"ם והרא"ש גורסים כרבנו תם, **המלך אומר וכו', אבי הבן אומר וכו'** והעתיק לשון הרא"ש הנ"ל. וכן פסק ב'שלחן ערוך' (רסה א): שאבי הבן מברך להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, בין המילה לפריעה.

[ולכאורה יש להקשות על מ"ש הרא"ש וסיעתו, שברכת אבי הבן: **'הִכְנִיסוֹ בְּכִרְתוֹ שֶׁל אֲבְרָהָם אָבִינוּ'**, שנעשית קודם הפריעה, היא עובר לעשייתו וגם נחשבת להבא, משום דקי"ל; מל ולא פרע כאילו לא מל. והרי אמרו ב'בימות' (עא.): לא ניתנה פריעה לאברהם אבינו. וע"י המילה בלבד כבר נכנס לבריתו של אברהם אבינו. ואין ברכת **'הִכְנִיסוֹ'** נחשבת כעובר לעשייתו. וכבר עמד בזה בשו"ת 'חתם סופר' (חיו"ד ס"ס רמט). וכן בחידושי החת"ס (שבת קלז.). ע"ש. ולכאורה י"ל ע"פ מ"ש ה'נודע ביהודה' מה"ת (או"ח כב) כי מה שמצינו בדור המדבר שמלו ולא פרעו, עד כניסתם לארץ, אף דקי"ל (משנה 'שבת' יט): **'מִלַּל נִלְאָה פְּרַע אֶת הַמִּילָה, כְּאִילוּ לֹא מִלַּל'** וא"כ, למה מלו בכלל על חנם, ה"ט; משום שכל שפרע אח"כ נתקיימה המצוה למפרע משעת החיתוך של המילה. ע"ש.

וה"נ: י"ל שמכיון שע"י מעשה הפריעה יחשב למפרע קיום המצוה, משעת החיתוך של המילה, הו"ל שפיר כנכנס בבריתו של אברהם אבינו ע"י הפריעה ושפיר מברך **'להכניסו בבריתו של אברהם אבינו'.**

ועין בפירוש המשנה להרמב"ם ב'חולין' (פרק ג'יד הנשה' ק ב) וז"ל: 'ושים לבך על העיקר הגדול הזה - שאין אנו מלין מפני שאברהם אבינו מל את עצמו ואת אנשי ביתו, אלא מפני שהקב"ה ציונו ע"י משה רבנו שנמול, כמו שמל אברהם אבינו' וכו'. ע"ש.

והנה התוספות 'בימות' (עא:) בד"ה: 'ב'קונטרס', הביאו גרסת רבנו חננאל; שלפי מסקנת הגמרא שם אידחיא לה סברת רב דאמר; לא ניתנה פריעה לאברהם אבינו. וכ"כ הריטב"א שם. וכן נראה ב'ירושלמי' פרק ר"א דמילה, דדריש: **"המול ימול" (בראשית יז). לרבות פריעה. שלפ"ז מוכח שניתנה פריעה לאברהם אבינו. וע"פ זה ניחא מ"ש ב'בראשית רבה' (ס"פ לך לך') **ובפירוש רש"י שם: שאברהם אבינו קיים מצות פריעה בישמעאל בנו וכלשון רש"י: 'ישמעאל שהיה ילד, הוזקק לחיתוך ערלה ולפרוע המילה'.****

והגאון רבנו יצחק אלפסי (הרי"ף) השיב בתשובה; על ברכת אירוסין, שצריך לברך אותה קודם הקידושין. וכן המילה צריך אבי הבן לברך קודם המילה, שכל המצוות מברך עליהן עובר לעשייתן, חוץ מטבילת הגר. ומי שאומר, כיון שנתורה הפריעה, יכול לברך אחר המוהל, שעובר לעשייתן, היא, דהא קי"ל: **'מַל נִלְאָה פְּרַע אֶת הַמִּילָה, כְּאִילוּ לֹא מִלַּל'**, לאו דוקא הוא, שהפריעה שיו"ר מצוה היא ולא חשיב עובר לעשייתן.

ולי מסתברא כרב שלום ולא מטעמיה, שאם נחוש שמא תקלקל המילה, א"כ גם ברכת על המילה לא יברך המוהל עובר לעשייתה, אלא כל מצוה שתלויה באחר, אין מברכים עליה אלא לאחר עשייתה, כגון: מילה, שהיא ביד המוהל ואבי הבן מברך.

ולפי דרכנו למדנו שהרי"ף בתשובה ס"ל; שאבי הבן מברך ברכת **'הִכְנִיסוֹ'** דוקא לפני המילה. ובשו"ת הלק"ט ח"ב (קסט) הביא סדר המילה הנהוג בירושלים, שאבי הבן מברך **'הִכְנִיסוֹ'** וכו' ומוסר התינוק למוהל והמוהל נותנו על הכסא המוכן לאליהו הנביא ואח"כ נותנו לסנדק ומברך על המילה ומל ואבי הבן אומר: **'שֶׁהִכְנִיסוֹ'**. ע"כ. ומנהג ותיקין הוא ע"פ דעת רש"י ורשב"ם והרי"ף והרמב"ם וסיעתם. והרי זה כמבואר. **והמהריט"ץ כתב: מה שרצה**

רבנו מהר"י קארו ב'כסף משנה' לומר שהרמב"ם ס"ל כר"ת וכו', באמת שדבריו נפלאו ממני! כי למה היה צריך הרמב"ם לחזור ולומר אצל אבי הבן **'קודם שימול'**, כיון שכבר כתב כן בתחלת דבריו, הרי הוא מושך עצמו ואחר עמו ופשוט. ומה שסיים ב'כסף משנה' שמכיון שברכת **'הִכְנִיסוֹ'** אינה אלא ברכת שבה והודאה בעלמא, א"צ שתהיה עובר לעשייתן, הדבר קשה, שלא יעלה על לב לומר כן, שכיון שאומר בברכה **'וְצִוְּנוּ'**, א"כ, אינה אלא ברכת המצוה ופשוט. וכו'. ע"ש.

והנה אילו ראה המהריט"ץ דברי רבנו אברהם בשם אביו הרמב"ם שדעתו לברך להכניס, קודם המילה, היה שש לקראתו. אבל מה שהקשה על מרן ה'כסף משנה', שכתב שברכת **'הִכְנִיסוֹ'** היא ברכת שבה והודאה, הוא תמוה, שלא ראה שכ"כ התוס' ('פסחים' ז). בשם ר"ת, שברכת **'הִכְנִיסוֹ'** היא ברכת שבה והודאה ולא ברכת המצוה. וכ"כ הר"ן בשם ר"ת. וכ"כ הרשב"א בתשובה ח"ד (רו). ע"ש. ומה לו להלין על מרן בזה.

ולפי מה שכתבנו, דעת הרי"ף והרמב"ם כל בטר איפכא והם שני עמודי הוראה, שעליהם נשען כל בית ישראל, מנהג ירושלים יסודתו בהרי קודש וכמ"ש מהר"ם אלשקר בתשובה (יח), שאחר שהביא דברי הרי"ף והרמב"ם בזה כנ"ל, הוסיף להביא מ"ש בתשובת הגאונים **בזה"ל: 'כתב רבנו החסיד: אבי הבן צריך לקחת בעצמו את בנו ולהכניסו לברית ולא על ידי שליח ובעודו בין זרועותיו יברך ברכת 'הִכְנִיסוֹ' קודם שימולו אותו, שאין הברכה אלא על הכנסתו למולו. וא"צ לברך ברכה זו, אחר שמלין אותו, שברכה לבטלה היא'.**

מסקנא דדינא: שהמנהג שלנו בירושלים לברך ברכת להכניסו קודם ברכת המילה, כדעת הגאונים והרי"ף והרמב"ם ורש"י ורשב"ם ו'היראים' ואין חילוק בזה בין אם האב בעצמו הוא המוהל, לבין כשהמוהל הוא שליח של אבי הבן, אלא שיש להסמיך ברכת להכניסו לברכת על המילה ושלא ישיח אבי הבן בין ברכת להכניסו לבין המילה והפריעה. ומ"מ אם סח אינו חוזר לברך, דבדיעבד סמכינן על התירוץ שבתוספות ('פסחים' ז). והרא"ש והר"ן שברכת להכניסו היא ברכת השבח ולא ברכת המצוה.

וכן מצאתי הלום להרב ר' דוד אבודרהם בתחלת הספר (שער ג דף ז סוף ע"ג): שהנכון כדברי האומרים שברכת להכניסו אינה כשאר ברכות המצוות, אלא ברכת שבה והודאה היא, שהאב מודה להשי"ת שזיכהו לבן ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו. ■

נסיעה בטרמפ, חינם, או לא?

מאת הרה"ג צביהן שליט"א

אמר לו שמעון: "אני התכונתי בעד כסף". מי צודק?
עוד יש לעיין: מה הדין אם ראובן לא עמד בתחנה אלא בטרמפיאדה, האם הדין שונה, או לא?

שמעון: "תעלה".
בכניסה לעיר אמר לו שמעון: "תשלם לי כמה שעולה נסיעה לירושלים". אמר לו ראובן: "לא אמרת שזה עולה כסף, חשבתי שזה בחינם",

ראובן עמד בב"ב בתחנה של קו 402 על מנת לסוע לירושלים. בעודו עומד בתחנה עצר לו שמעון חברו ברכבו הפרטי ושאלו: "אתה רוצה לסוע לירושלים?" אמר לו: "כן!" אמר לו

הרצאותיו הקרובות של הרב אמנון יצחק שליט"א

נס ציונה אולמי יוניברס ביאליק 1

ביום ראשון ט' חשוון 17/10/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב-20:00 תחילת התוכנית 20:30

נצרת עילית מתנס בקובץ מעלה יצחק 4

ביום שני י' חשוון 18/10/10

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב-20:00 תחילת התוכנית 20:30

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

ממשיכים...
לא לאכול! מוצרי
'עלית' - שטראוס'

התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדא

בס"ד

אל תשמח ישראל אל גיל כעמים (הושע ט')

הנה ידוע גודל כח הנגינה שבכחה להעלות הנפש ולעורר דביקות להקב"ה, וכמאמר חז"ל (מ"ר בראשית) למה נקרא שמה שמחת בית השואבה שמשם היו שואבין רוח"ק, חזין מזה גודל כח הנגינה להעלות הנפש לקדושה.

ולעומת זאת השירים והתנועות הנובעים מהגויים מעוררים את הנפש לטומאה וזוהמא רח"ל, וז"ל הרמ"א באו"ח ס' נ"ג בשם הכלבו ש"ץ המנבל פיו או שמנגן בשירי הנכרים ממחין בידו", ובכלבו כתב "ואם אינו שומע מסלקין אותו". וכתב בעל מעשה רוקח בהלכות תפלה דד"ז נאמר בכל שיר נכרי אע"ג דלא הוי לע"ז, ועוד כתב בעל מעשה רוקח דמשמע מהמג"א דאפילו אם אינו מנגן המילות רק הניגון בעלמא של גוים אסור. והא לך לשון החיד"א בספר עבודת הקודש: והוא בדוק ומנוסה דהשר שירי עגבים יטמא, ואפילו אם אינו ניכר מתחילה יהי' ניכר לבסוף וגם יהי' ניכר בחיצוניותו. וכ"כ כתב בספר אצבע דרך החיים (דף ק') דהניגון הנכרי יפסידהו כי הכניס הטינופת במקום הקודש.

לדאבונינו נשתרבב לתוך מחנינו, שירים הלקוחים משירי העכו"ם, בתנועות שונים ומשונים המעוררים רוח הטומאה דקליפה ונכנסים בנפש האדם כארס של עכנאי.

והמנגנים המתחדשים לוקחים פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל ומערבים אותם בתנועות תועבה של הגרועים שבאומות. ואפילו להכניס פסוקי שיר השירים בסתם שירים, צווחה הגמ' (סנהדרין ק"א) עשאוני בני ככור שמנגנים בו לצים. וכ"ש להכניס פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל למקומות טינופת כאילו, שע"ז ודאי שכינה הקדושה מייללת ובוכה להכניס פסוקים הקדושים מתנ"ך לעמקי הטומאה הנוראה של הניגונים של הגרועים שבאומות.

ומה גדול הכאב שאצל שמחות נישואין שעושים אז יסוד לבית נאמן בישראל, מצא היצה"ר מקומו ומנגנים ניגונים אלו ע"י המזמרים והמנגנים, וכמעט שהבית חתנות נהפך לבתי תיאטראות לשיר שם ניגונים אלו בהוללות והפקרות כטבע ניגונים אלו, וגם נהפך ע"ז אופן הריקוד לדרכי הגוים ונימוסיהם שלא שיערנו מעולם, ועוד בשנת תשס"ב לפ"ק יצא מאתנו כרוז, עם תקנות נחוצות.

ומענין לענין, כאן המקום להתריע על ה"טעיפס" שנתחברו ע"י אנשים קלים, במלבושי חסידים. אמנם הניגונים הם של עכו"ם שטפלו להם פסוקים וחרוזים בלשון "אידיש" המדוברת, ובקרבת טמון רוחא דמסאבותא רח"ל, וכל יהודי החרד לנפשו ונפשות ביתו ירחק מהם, ולא יניח להביא אותם לביתו.

ע"כ פונים אנו לכל הקהל הקודש, חדלו לכם מדרך זה הסירו את אלהי הנכר, החזירו עטרה ליושנה לשיר ניגונים שנתחברו ע"י אנשים יראים המעוררים לקדושה, החזירו עטרת תפארתינו ליושנה ואל תלכו לרעות בשדות אחרים כי תוצאותי' מי ישורנה, קיימו הפסוק (הושע ט') אל תשמח ישראל אל גיל כעמים.

ובזכות זה נזכה לבנות בתים נאמנים לה' ולתורתו, ולראות בביאת גואל צדק בב"א

בחודש כסלו תשס"ו לפ"ק

התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדא

ההשתתפות בשעור 'השאלה השבועית העולמית' ב'אולפני שופר' פתוח לצבור ביום המישי בשעה 21:00 בערב בלמוד עם חברות בישיבות 'אהל יהודה' ניתן לצפות בשדור חי באתר שופר ביום המישי בשעה 21:00 www.shofar.net

פסק הלכה

ערב ראש השנה תשע"א

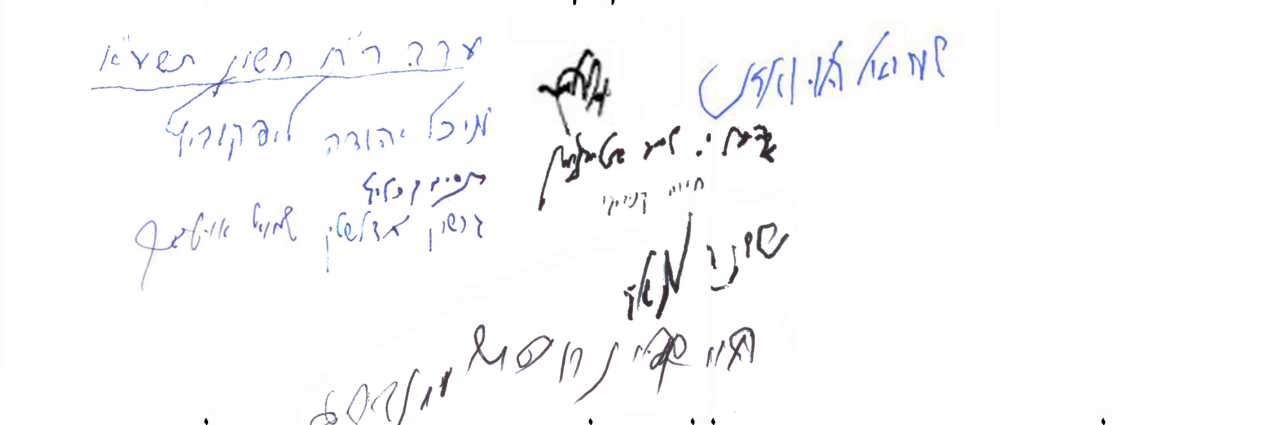
בס"ד

שמענו ותחרד נפשנו על הפרצה הנוראה במחננו של "ערבי שירה" ו"קונצרטטים" בהם מופיעים זמרים לשיר בפני אנשים ונשים בתערוכת רח"ל ואפי' שלא בתערוכת. וכבר אסרו כל גדולי ישראל באיסור גמור את ערבי השירה אפילו בנפרד.

על כן באנו בזה להביע דעתנו דעת תורה

- הופעות מעין אלו אסורים באיסור חמור בין בארץ ובין בחוץ לארץ.
- האיסור חל הן על המארגנים, והן על המשתתפים – גדולים וקטנים, אנשים ונשים, וכל שכן האיסור על הזמרים, שהם מחטיאי הרבים.
- אסור לעיתונים וכיו"ב לתת יד ופרסום להופעות אלו.
- הזמרים המופיעים במקומות אלה, אין להזמינם לכבודם לשיר בשום אירוע, וכן אין לפרסם אירוע שהזמרים משתתפים בו, כולל תפילות ואירועים כשרים בכדי שלא לחזק ידי עוברי עבירה. והשי"ת ברוב רחמיו וחסדיו יתן בלבם לשוב לפניו, ונזכה לגאולת עולמים – ואז ימלא שחוק פינו.

באנו על החתום למען קדושת וטהרת עמנו

The image contains several handwritten signatures in blue ink, mostly in Hebrew. The signatures are arranged in two main columns. The left column includes a signature that appears to be "ד"ר ר' חיים שמואל אלעזר" and another that says "בית דין". The right column includes a signature that says "אמואל הלוי ואזנר" and another that says "שמואל אלישיב". There are also some smaller, less legible signatures and initials scattered below.

ג.ב. אין לשיר את שירי הזמרים הללו אפילו בחתונות ובשמחות של מצוה וכיו"ב.
[עד כאן הנוסח ל"פסק הלכה" שנכתב ע"י מרן הגר"ש הלוי ואזנר שליט"א ושהיה למראה עיני גדולי הדור בעת חתימתם]

שמות הרבנים החתומים:

הרב שמואל הלוי ואזנר, הרב יוסף שלום אלישיב, הרב אהרן ליב שטינמן, הרב מיכל יהודה ליפקוביץ, הרב חיים קנייבסקי, הרב ניסים קרליץ, הרב גדעון אדלשטיין, הרב שמואל אידעבך, הרב חיים פינחס שינבדג, הרב יששכר מאיר